

offentaret : in *Opidum Ubiorum*, in quo genita erat, veteranos *Coloniae*que deduci imperat, cui nomen inditum ex vocabulo ipsius. Ac forte acciderat, ut eam gentem Rheno transgressam Avus ejus *Agrippa* in fidem acciperet. Ergo utrumque nomen *Agrippina* & *Colonia* huic urbi ab *Agrippina* muliere datum est atque ex eo tempore *Colonia Agrippina*, Cives vero *Agrippinenses* dici cœperunt. Romanorum deinde viribus sensim contritis ac debilitatis: Galli, *Childerico* Rege ductore, anno Domini ccccxiii omnibus profligatis & pulsis *Colonia* vi occuparunt, eamque ad *Ottonis* tempora suis habenis moderati sunt. At vero anno cccxlxi *Otto* Imperator Aug. *Colonia* armorum strepitu Francis ereptam, Romano Imperio reddidit. A quo tempore in hodiernum usque diem, libera Imperialis Civitas exstitit. Urbs ad sinistram *Rheni* ripam sita, ambitu magna, forma primum quadrata, nunc semilunari, visu pulchra, splendore & elegantia excellens, Templis celebris, *Ædium* pulcherrimarum frequentia nitidissime culta, Plateis Vicisque insignis, Hortis Pomariisque hilaris, Mœnibus Turribusque valida, duplici fossa cincta, Civibus plena, Mercatorum commercii dives, Mechanicis Artibus nobilis, Academia & studiis liberalibus illustris, atque opulentia sua plerisque Germaniæ Civitatibus anteposenda. *Novesium*, aliis *Novesum*, *Nuesum* *Ptolemæo*: *Maliano Nussia*, vulgo *Niys*, insigni *Dioecesis* *Coloniensis* *Opidum*, i v *Milliaribus* ab *Agrippinensi* *Colonia* distans. *Tacitus* *Legnorum* gentem, Vbiis proximam constituit & in ea *Novesium*. Hæc urbs a primordio secundis *Rheni* fluvibus irrigata, sinistrum situ latus illustravit, donec *Fortuna* minus propitia, alveum *Rheni* immutans, urbemque non longo spacio adspiciens, brachium ejus usibus reliquerit. Sunt præterea in hac *Dioecesi* *Opida* & *Civitates* aliquot egregiæ, utpote *Andernacum*, cujus meminit *Ammianus* qui sub *Juliano Cæsare* militavit, vocatque *Anternacum*, habet autem situm amœnum juxta *Rhenum* & inter *Montes*. *Bonna* sita in planicie amœna, ubi *montes* *Rhenenses* qui a *Bingio* descendunt *Rhenum*que includunt in planiciem evanescent. *Sontina*, non ignobile *Opidum*, & *Brula* vicus. In *Episcopatu* *Coloniensi* *Præfecturæ* decem, *Arnsberg*, *Fredelborch*, *Bylstein* prope *Brilen* ad *Ortum* *Medebach*, *Fredelhardeskirchen*, *Hovestatt*, *Werle*, *Nehem*, *Balue*. *Dominia* *Ratio gubernandi*. *Wildenborch*, *Homburg*, *Hachnberg*, *Hardenberg*. *Colonia* porro Urbis *Politia* florentem *Reipublicæ Romanæ* gubernationem adprime refert. Etenim si *Consulum*, *Proconsulum*, *Censorum*, *Tribunorum*, *Vigilum*, *Quæstorum*, *Annonæ* *Præfectorum* dignitatem consideres, si rectum & inflexibilem *Iustitiæ* *Baculum*, *Fascium* loco, uti vulgo existimatur, receptum : si *Tribuum* *Ordines* : si *Civilem* *Senatorum* *Auctoritatem* observes, quasi effigiem & vivum quoddam *Simulachrum* *Romanæ* Urbis, hanc *Agrippinensem* videbis *Rempublicam* : ut non immerito, nativo quodam iure, *Romanorum* dicatur *Colonia*. Sed hæc hæcenus, ad alia transeamus.